

แนวทางการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21
ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก
THE ACADEMIC ADMINISTRATION GUIDELINES IN THE 21ST
CENTURY OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER LOM SAK MUNICIPALITY OFFICE

จีรภา บุญสุด

Jeerapa Budsud

ประชุม ปิ่นสกุล

Prachum Pinsakul

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

FACULTY OF EDUCATION PHITSANULOK UNIVERSITY

E-mail: jeerapab39@icloud.com

วันที่รับบทความ (Received) : 12 ตุลาคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 ธันวาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 ธันวาคม 2568

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก จำแนกตามวุฒิ การศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน และ 3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงาน วิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติในสังกัดของสำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก จำนวน 196 โดยการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า One-way ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาล เมืองหล่มสัก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการทดสอบสมมติฐาน การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก จำแนกตาม ตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งอย่าง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก พบว่า 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรมี

บทบาทเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาหลักสูตร 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก 3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ควรเน้นไปที่ทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรสร้างนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนและการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรมีวิสัยทัศน์ชัดเจนในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 6. ด้านการนิเทศการศึกษา ควรสร้างระบบนิเทศภายในที่เน้นส่งเสริมให้เกิด PLC ที่เข้มแข็งโดยจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการติดตามผลการพัฒนาการสอนอย่างสม่ำเสมอ และ 7. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานปกติ โดยเน้นการประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง รองรับการปรับตัวต่อบริบทของผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความโปร่งใสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก

ABSTRACT

This study aimed to: 1. examine the level of academic administration in the 21st century among school administrators in Lom Sak Municipality Office; 2. compare opinions on academic administration in the 21st century among school administrators in Lom Sak Municipality Office, classified by educational qualification, position, work experience, and school size; and 3. examine the approaches to academic administration in the 21st century among school administrators in Lom Sak Municipality Office. The sample consisted of 196 teachers and educational personnel working under Lom Sak Municipality Office. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and one-way ANOVA.

The results of the study revealed that: 1. Academic administration in the 21st century among school administrators in Lom Sak Municipality Office is generally at a high level. 2. Hypothesis testing revealed the importance of academic administration in the 21st century among school administrators in Lom Sak Municipality Office, classified by job title, educational qualification, and work experience. And the size of the educational institution is different. Therefore, the research hypothesis was accepted with statistical significance at the .05 level. The results of the interviews with the administrators of the educational institutions in the Lom Sak Municipality Office on the 21st century academic administration guidelines found that: 1. In terms of curriculum development, the institution should play a strategic role in curriculum development. 2. In terms of learning process development, a clear policy should be established to support active learning. 3. In terms of measurement, evaluation, and transfer

of learning outcomes, it should focus on thinking process skills, problem solving, creativity, collaboration, and the ability to use technology. 4. In terms of research to develop educational quality, a policy should be established to support classroom research and research to develop learning. 5. In terms of media, innovation, and technology development for education, there should be a clear vision for the application of digital technology. 6. In terms of educational supervision, an internal supervision system should be established that emphasizes promoting strong PLCs by organizing learning exchange activities, workshops, and regular monitoring of teaching development results. 7. In terms of developing an internal quality assurance system in the educational institution, an internal quality assurance system should be developed as part of normal administration, emphasizing continuous evaluation and improvement. Supporting adaptability to learner contexts and 21st-century changes to build trust and transparency in educational quality development.

Keywords: Academic Administration, School Administrators, Lom Sak Municipality Office

1. บทนำ

ในยุคปัจจุบัน ศตวรรษที่ 21 ถือเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (OECD, 2018) อันเป็นผลมาจากการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ซึ่งเชื่อมโยงข้อมูลและสังคมทั่วโลกเข้าด้วยกันอย่างแยกไม่ออก (Trilling & Fadel, 2009) กระแสโลกาภิวัตน์นี้ได้สร้างความท้าทายที่เป็นพลวัตต่อระบบการศึกษา โดยมีแรงกดดันให้ต้องทบทวนบทบาทของสถานศึกษาบทบาทเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ในลักษณะตั้งรับ (Passive Learning) จึงต้องเปลี่ยนไปสู่การเป็นแหล่งบ่มเพาะ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ซึ่งเป็นความสามารถใหม่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานในอนาคต (Partnership for 21st Century Learning, 2019) ทักษะเหล่านี้ ครอบคลุมถึง การคิดวิเคราะห์, การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน, ความคิดสร้างสรรค์, และ การทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะหลักที่สำคัญ เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการมีคุณธรรมจริยธรรม

การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นหัวใจและเป็นภารกิจหลักที่สำคัญที่สุดของการบริหารสถานศึกษา (Smith, 1961 อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546; สันติ บุญภิรมย์, 2552) เปรียบเสมือน "เส้นเลือดใหญ่" ที่หล่อเลี้ยงคุณภาพการศึกษาให้เกิดพลวัตอย่างต่อเนื่อง การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 จึงต้องปรับเปลี่ยนแนวทางให้สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาทักษะของผู้เรียน โดยต้องมุ่งเน้น การบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะ, การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เช่น Project-Based Learning และ Collaborative Learning, รวมถึง การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Sturgis, 2016; สมพร หวังดี, 2563) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาในฐานะ ผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leader) (Hallinger & Murphy, 2018) และ ผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leader) โดยต้องกำหนด

นโยบาย ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และสร้างโรงเรียนให้เป็น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Fullan, 2014; Leithwood & Jantzi, 2020; DuFour, 2016)

การพัฒนากระบวนการศึกษาในระดับท้องถิ่นและต่อประเทศชาติ ได้แก่ 1. การยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการสู่มาตรฐานสากล: ผลการวิจัยจะช่วยให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึง สภาพจริง ปัญหา และโอกาส ในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการในปัจจุบัน โดยจะใช้เป็นฐานข้อมูลสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายการบริหารจัดการวิชาการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ (Hallinger & Murphy, 2018) 2. การสร้างแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice): การสังเคราะห์รูปแบบหรือแนวทางที่ได้จากการวิจัยจะนำไปสู่การจัดทำ คู่มือ หรือแบบแผนการดำเนินงานวิชาการ ที่ชัดเจนสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลเมืองหล่มสัก ซึ่งจะช่วยลดความไม่สอดคล้องของการปฏิบัติงาน (Variability) และสร้างมาตรฐานให้สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมในยุคดิจิทัล (Robinson et al., 2008) 3. สนับสนุนการพัฒนาทักษะผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ ๒๑ อย่างเป็นรูปธรรม: การปรับปรุงการบริหารงานวิชาการโดยอิงหลักการของศตวรรษที่ ๒๑ จะส่งผลโดยตรงต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูง การสื่อสาร และการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการแข่งขัน (Schleicher, 2018) 4. ตอบสนองต่อภารกิจกระจายอำนาจและการพัฒนาท้องถิ่น: การวิจัยนี้เป็นการสนับสนุนให้สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสักสามารถบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ด้วยตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์และแนวทางที่เป็นไปตามหลักวิชาการรองรับ (PISA, 2019) ซึ่งเป็นการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาให้เกิดความยั่งยืนและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นหน่วยงานทางการศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจหลักในการจัดและพัฒนาศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเทศบาลตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) การบริหารจัดการจึงต้องมีความอิสระ คล่องตัว และตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองหล่มสักยังต้องเผชิญกับความท้าทายและข้อจำกัดในการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับยุคศตวรรษที่ 21 (จันทร์จิรา เหลลราช, 2565) ข้อมูลเบื้องต้นพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคอยู่เนือง ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ยังไม่น่าพอใจ, การบริหารหลักสูตรที่ขาดความสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น, การนิเทศการสอนที่ขาดความต่อเนื่อง, และ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่ยังไม่ทั่วถึง ทำให้คุณภาพการจัดการเรียนรู้อยู่ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของการศึกษายุคใหม่ได้อย่างเต็มที่

ด้วยเหตุนี้ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของเทศบาลเมืองหล่มสักจึงจำเป็นต้องมีการทบทวน ปรับปรุง และพัฒนาแนวทางให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจได้ว่านักเรียนจะได้รับการศึกษาที่เตรียมพร้อมสำหรับอนาคต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการศึกษา แนวทางการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงาน

เทศบาลเมืองหล่มสัก เพื่อให้ได้แนวทางที่เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก

3. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ:

1. การวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffé

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ

เก็บข้อมูลเชิงลึกจาก ผู้อำนวยการสถานศึกษา 5 ท่าน โดยใช้วิธี การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะและแนวทางที่เป็นรูปธรรมสำหรับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

การผสมผสานการเก็บข้อมูลทั้งสองวิธีนี้จะช่วยให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุม ทั้งภาพรวมความคิดเห็น (เชิงปริมาณ) และข้อเสนอแนะเชิงลึก (เชิงคุณภาพ) ซึ่งเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสักต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

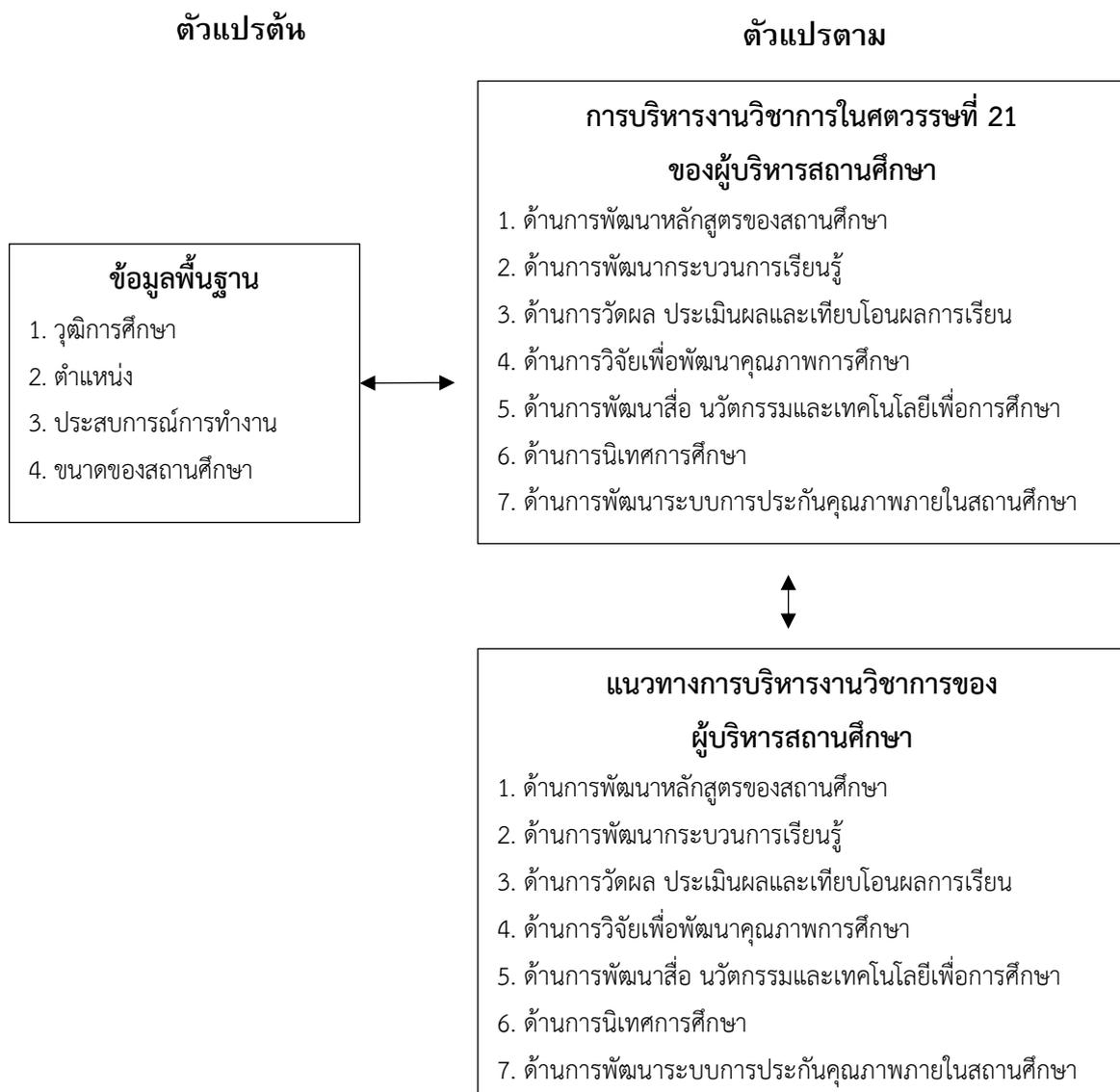
การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การ

เปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffé

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน โดยการสรุป จัดหมวดหมู่ และตีความแนวทางการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นข้อเสนอแนะแนวทางเชิงปฏิบัติ

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวในการวิจัย

6. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 196 คน ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการครู จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 60.70 รองลงมาคือ ครูผู้ช่วย จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 และผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30

ด้านวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 66.30 รองลงมาคือ ปริญญาโท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60

ด้านประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5–10 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 รองลงมาคือ 10–15 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 16–20 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30 และมากกว่า 21 ปีขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20

ด้านขนาดของสถานศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่สังกัดสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 46.90 รองลงมาคือ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 32.70 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.40

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.37)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ **ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้** ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.60) รองลงมาคือ **ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา** ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.55) และ **ด้านการนิเทศการศึกษา** ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ **ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา** ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.43)

(ตารางที่ 5–11 ให้สรุปแบบเดียวกัน ซึ่งเนื้อหาของท่าน ถูกต้องแล้ว ผมสามารถจัดรูปแบบใหม่ให้ทั้งบทได้หากต้องการ)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็น

สมมติฐานที่ 1 ตำแหน่ง

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 3.651$, Sig. = .028)

การเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า ความคิดเห็นของผู้อำนวยการแตกต่างจากข้าราชการครู และความคิดเห็นของข้าราชการครูแตกต่างจากครูผู้ช่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 2 วุฒิการศึกษา

ผลการวิเคราะห์พบว่า วุฒิการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 5.812, Sig. = .016$)

ผลการเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ผู้ที่มีวุฒิมัธยมศึกษาปริญญาตรีมีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้ที่มีวุฒิ การศึกษาปริญญาโท และผู้ที่มีวุฒิมัธยมศึกษาสูงกว่าปริญญาโท

สมมติฐานที่ 3 ประสบการณ์การทำงาน

ผลการวิเคราะห์พบว่า ประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ($F = 6.671, Sig. = .000$)

ผลการเปรียบเทียบรายคู่พบว่า กลุ่มผู้มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่ม 6-10 ปี และ 16-20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 4 ขนาดสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์พบว่า ขนาดสถานศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($F = 6.356, Sig. = .000$)

ผลการเปรียบเทียบรายคู่พบว่า สถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นแตกต่างจากสถานศึกษา ขนาดเล็กและขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แนวทางการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นการบริหารเชิงนวัตกรรม มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีสมรรถนะ ทักษะการคิดขั้นสูง และทักษะแห่งอนาคต โดยผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเป็นเครื่องมือ และสร้างการมีส่วนร่วมของครู ชุมชน และภาคีเครือข่าย

7. อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ที่ 1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก

การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชญ์พิชา จันทา (2563) พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า สภาพ ปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายกโดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของเพ็ญนภา ตปนิยทรัพย์ และธีระพงศ์ บุศรากุล (2564) พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และงานวิจัยของกฤษฎกร ไพค่านาม และสุรางคนา มัณยานนท์ (2565) พบว่า การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2 ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของวิศรุตดา คุณณแสน และ ชีระเดช จิราธนทัต (2568) พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการจำเป็นมี 5 อันดับ ได้แก่ อันดับที่ 1 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อันดับที่ 2 ด้านการนิเทศการศึกษา อันดับที่ 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา อันดับ 4 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อันดับที่ 5 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

วัตถุประสงค์ที่ 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบสมมติฐานการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก จำแนกตาม ตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรสุต สังขพาลี (2564) พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า ตำแหน่งที่ปฏิบัติในปัจจุบันแตกต่างกันความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และขนาดโรงเรียนแตกต่างกันความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และงานวิจัยของเนตรนลิน อยู่ประจักษ์ และคณะ (2565) พบว่า การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนลานสัก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้มีวุฒิปริญญาตรีกับผู้ที่มีวุฒิสองปริญญาตรีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันโดยภาพรวมมีการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัตถุประสงค์ที่ 3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก

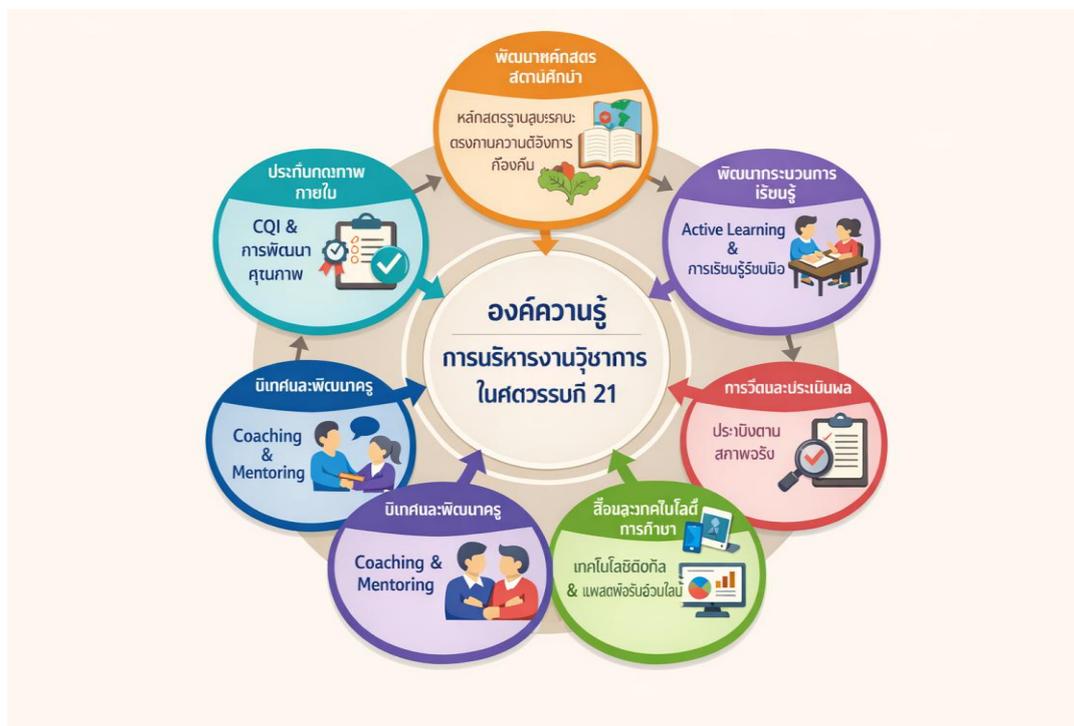
แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นการบริหารเชิงนวัตกรรมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะ ทักษะการคิดขั้นสูง และทักษะแห่งอนาคต โดยผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการบริหาร และสร้างระบบการทำงานแบบมีส่วนร่วมของครู ชุมชน และภาคีเครือข่ายทางการศึกษาทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. ด้านการวัดผล 4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6. ด้านการนิเทศการศึกษา และ 7. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชัญพิชา จันทา (2563) พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่ 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาสาระสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน 3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและดาเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีการประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง 4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีการใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ 5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการติดตามการใช้และประเมินผลการใช้สื่อเทคโนโลยี 6. ด้านการนิเทศการศึกษา มีการให้คำแนะนำตามหลักการนิเทศ เปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศ แลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือปรึกษา และ 7. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาคุณภาพ และแผนปฏิบัติการ และงานวิจัยของเพ็ญนภา ตปณีย์ทรัพย์ และธีระพงศ์ บุศรากุล (2564) พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครพบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนที่สำคัญผู้บริหารควรเปิดรายวิชา เพิ่มเติม โดยเน้นการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นต้น และงานวิจัยของวิศรุตฯ คุณแสน และ ธีระเดช จิราธนทัต (2568) พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และ (4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (5) ด้านการดำเนินการนิเทศการศึกษา

8. องค์ความรู้ที่ได้

การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น ทันสมัย และตอบสนองบริบทสังคม โดยมีแก่นสำคัญคือการบูรณาการ หลักสูตรฐานสมรรถนะ เข้ากับความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานจริง ควบคู่กับการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการเรียนรู้ร่วมมือ ซึ่งส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง การแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์

ด้านการวัดและประเมินผล เน้น การประเมินตามสภาพจริงและการใช้ข้อมูลรายบุคคล เพื่อสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริงและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างตรงจุด ขณะเดียวกัน การส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียน ช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และก่อให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในองค์กร การใช้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ต่อเนื่อง และไร้ข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่

นอกจากนี้ การนิเทศการศึกษาแบบ กัลยาณมิตร (Coaching & Mentoring) ช่วยพัฒนาครูอย่างยั่งยืน และการประกันคุณภาพภายในด้วยแนวคิด การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (CQI) ทำให้สถานศึกษามีระบบติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงคุณภาพอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้โรงเรียนมีมาตรฐานคุณภาพที่มั่นคง ยั่งยืน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง ดูได้จากภาพด้านล่างนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

9. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรกำหนดนโยบายส่งเสริม หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum) ที่เชื่อมโยงกับบริบทท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการเรียนรู้แบบผสมผสานพัฒนาครูให้มี ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างผู้เรียนที่มีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ควรปรับระบบประเมินผลจากการวัดผล ปลายทางไปเป็น การประเมินเพื่อพัฒนา และสนับสนุนการใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) และการประเมินสมรรถนะผู้เรียนในการพัฒนาระบบเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษา เพื่อสนับสนุน การเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูและผู้บริหารทำ วิจัยในชั้นเรียน และใช้ผลวิจัยปรับปรุงการเรียนการสอน และจัดตั้งกองทุนสนับสนุนงานวิจัยเพื่อการศึกษาในระดับเทศบาล ส่งเสริมการเผยแพร่ผลการวิจัยและนำไปใช้พัฒนานโยบายการศึกษา
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรกำหนดนโยบายสนับสนุนการเรียนรู้อ่านสื่อและเทคโนโลยี และจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล เช่น อินเทอร์เน็ต เครื่องมือสื่อสาร และแพลตฟอร์มออนไลน์
6. ด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีการพัฒนาการนิเทศในรูปแบบ Coaching & Mentoring เน้นการพัฒนาครูมากกว่าการตรวจสอบสนับสนุนการสร้าง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ระดับโรงเรียนและเครือข่าย
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่ เน้นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และใช้ข้อมูลจริงเป็นฐานในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล และสร้างแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกันระหว่างโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร กับ ประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการ เพื่อสร้างโมเดลเชิงสาเหตุที่ชัดเจนสำหรับการพัฒนาผู้บริหารในอนาคต
2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลกับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) และแนวทางบูรณาการร่วมกัน
3. ควรขยายการวิจัยไปยังพื้นที่อื่น ๆ เช่น จังหวัดใกล้เคียง หรือสถานศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกัน เพื่อเพิ่มความครอบคลุมและความเที่ยงตรงในการอ้างอิงผลการวิจัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). นโยบายและแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

จันทร์จิรา เหลลาราช. (๒๕๖๕). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เนตรนลิน อยู่ประจักษ์, อัจฉรา นิยมภา และ สนั่น ประจงจิตร. (2565). การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนลานสัก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ปีที่ 10 ฉบับที่ 38 มกราคม - มีนาคม 2565.

พัชฎ์พิชา จันทา. (2563). แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

เพ็ญนภา ตปนิยทรัพย์ และธีระพงศ์ บุศรากุล. (2564). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2564.

วิศรุตา คุณแสน และ ธีระเดช จิราธนทัต. (2568). แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2568).

สมพร หวังดี. (2563). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ., 13(2), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

ภาษาอังกฤษ

Fullan, M. (2014). *The principal: Changing leadership for changing times*. Jossey-Bass.

Hallinger, P., & Murphy, J. F. (2018). *The rise of the expert instructional leader: The core challenges*. *Educational Management Administration & Leadership*, 46(2), 269-291.

PISA. (2019). **PISA 2018 Results (Volume I): What Students Know and Can Do.** OECD Publishing.

Robinson, V. M. J., Lloyd, C. A., & Rowe, K. J. (2008). **The impact of leadership on student outcomes: An analysis of the differential effects of leadership types.** *Educational Administration Quarterly*, 44(5), 635–674.

Schleicher, A. (2018). **World Class: How to Build a 21st-Century School System.** OECD Publishing.